

Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums

Nabadzības problēmas

Latvijā

Saturs

1. Definīcija
2. Klasifikācija
3. Grūtības
4. Nabadzības cēloņi
5. Riska grupas
6. Riska indekss
7. Nabadzības novēršana
8. Secinājumi

Definīcija

- **Nabadzība**- stāvoklis, kad cilvēki gūst mazus ienākumus, uzkrātā bagātība ir niecīga, nespēj apmierināt visnepieciešamākās vajadzības

Klasifikācija

- Absolūtā nabadzība - cilvēkam trūkst minimālie resursi pamatvajadzību apmierināšanai.
- Relatīvā nabadzība - cilvēka ienākumi un resursi ir tik nepietiekami, ka tiek liegts dzīves līmenis, kāds ir pieņemts sabiedrībā, kurā cilvēks dzīvo.
- Subjektīvā nabadzība - ir pašu cilvēku uztvere par savu dzīves līmeni un situāciju.

Grūtības

- Nevar apmierināt nepieciešamās elementārās vajadzības;
- Nevar atļauties veselīgu uzturu pietiekamā daudzumā;
- Nevar samaksāt īri un nokārtot komunālo pakalpojumu maksas;
- Naslimšanas gadījumā nevar atļauties iet pie ārsta;
- Spiests valkāt vecās drēbes un apavus
- Nevar apmierināt savas kultūras un garīgās vajadzības;
- Kļūst atkarīgs no citu cilvēku, organizāciju un valdības iestāžu palīdzības.

Nabadzības cēloņi

Valstī:

- Bezdarbs 52%
- Zemas algas 49%
- Nepietiekami sociālie pabalsti un pensijas 29%
- Augstas mājokļu izmaksas 26%

Individuālie:

- Nepietiekama izglītība, iemaņas 37%
- Pārmantota nabadzība 25%
- Atkarības 23%

Riska grupas

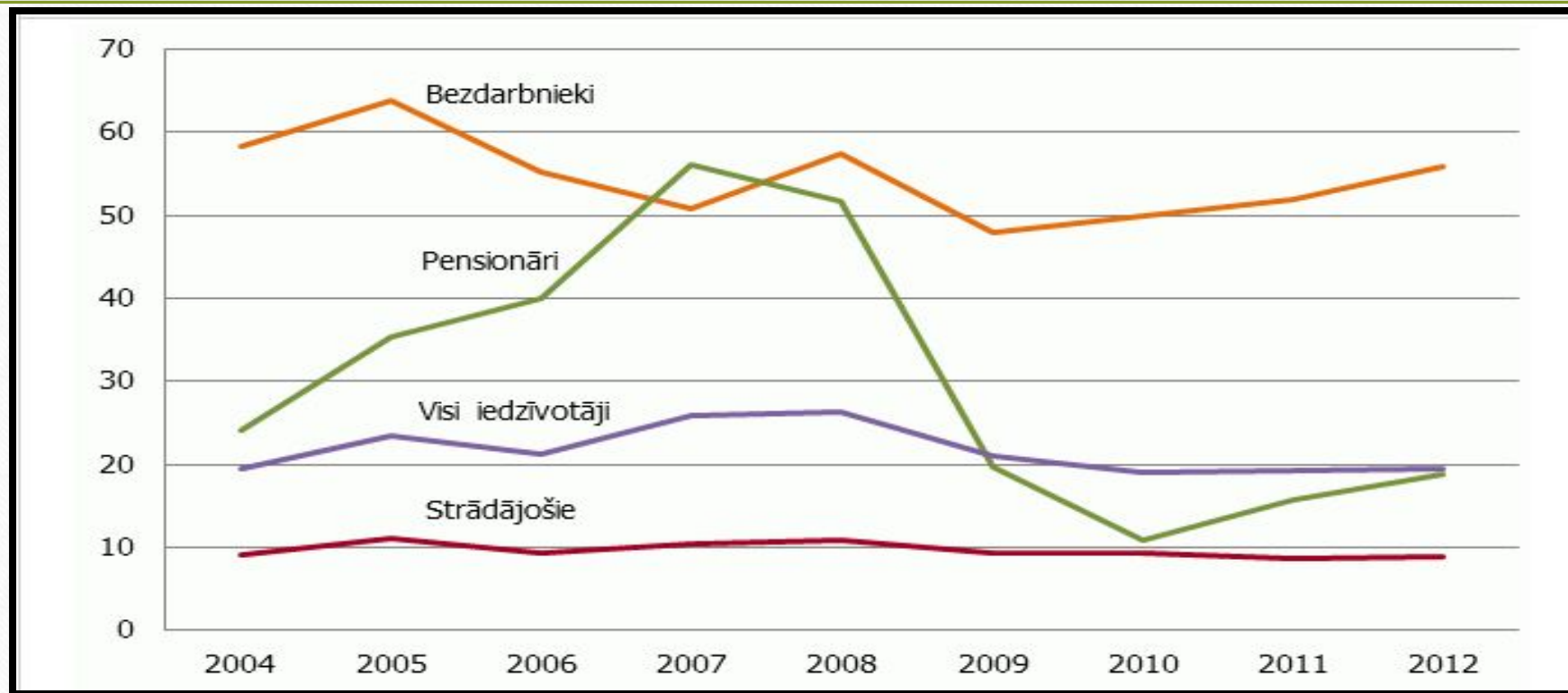
- Bezdarbnieki 56%
- Veci cilvēki 41%
- Cilvēki ar zemu izglītības līmeni 31%
- Nedroša darba strādnieki 29%
- Invalīdi un ilgstoši slimojošie 29%
- Vielatkarīgie 26%
- Nepilnās ģimenes 23%

Nabadzības riska indekss dažādās iedzīvotāju vecuma grupās 2008.-2012.gadā (procentos)

	2008	2009	2010	2011	2012
No visiem iedzīvotājiem	26,4	20,9	19,0	19,2	19,4
tai skaitā pa vecuma grupām (gadi):					
0–17 g.	26,3	26,3	24,7	24,4	23,4
18–64 g.	20,5	20,4	20,2	19,3	18,8
65+ g.	47,6	17,2	9,1	13,9	17,7

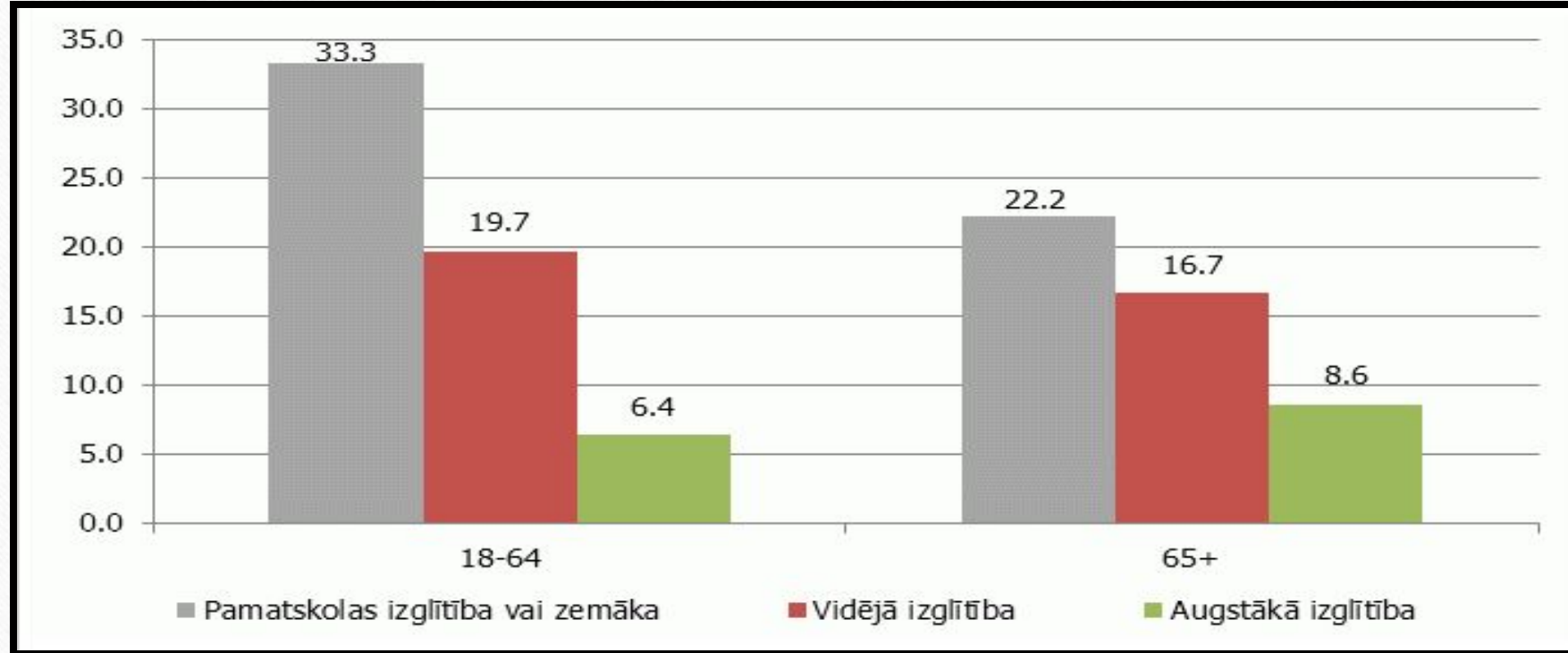
2012.gadā vislielākajam nabadzības riskam bija pakļautas ģimenes, kurās bērnus audzina tikai viens no vecākiem (38,3%), kā arī ģimenes, kurās abi vecāki audzina trīs vai vairāk bērnus (33,2%).

Nabadzības riska indekss dažādās iedzīvotāju grupās

-
- Nabadzības riskam Latvijā 2012.gadā bija pakļauti 35,2% iedzīvotāju.
 - Nabadzības risks samazinājās iedzīvotājiem, kuru ienākumi auga straujāk nekā nabadzības riska sliekšnis.
 - Sliekšnim pietuvojās iedzīvotāji, kuri saņēma sociālos pabalstus, stipendijas utt.
 - Vērtējot sociālekonomiskajās grupās nabadzības riska indekss 2012.gadā visstraujāk ir palielinājies bezdarbniekiem Tas skaidrojams ar to, ka sociālo transfertu apjoms praktiski nav palielinājies

Nabadzības riska indekss 2012.gadā atkarībā no iegūtā izglītības līmeņa

-
- Nabadzības riska indekss ir atkarīgs no iedzīvotāju iegūtā izglītības līmeņa. Vecuma grupā no 18 līdz 64 gadiem nabadzības risks 2012.gadā iedzīvotājiem:
 - ar augstāko izglītību - 6,4%,
 - iedzīvotājiem ar vidējo izglītību – 19,7%,
 - iedzīvotājiem ar pamatskolas vai zemāku izglītību – 33,3%.

-
- 2016g.- Latvijā zem nabadzības riska sliekšņa - 606 000 cilvēku.
 - Saskaņā ar jaunākajiem aprēķiniem par nabadzīgiem var saukt tos iedzīvotājus, kuru ikmēneša ienākumi ir zem 291 eiro.
 - Par nabadzīgu ģimeni uzskata tādu, kur diviem pieaugušajiem un diviem bērniem vecumā līdz 14 gadiem mēnesī jāiztiek ar summu līdz 612 eiro.

Nabadzības novēršana

1. Nepieciešama ražošanas attīstīšana, lai palielināt budžetu un darba vietas.
2. Mazās un sīkās uzņēmējdarbības atbrīvot no dažāda veida ierobežojumiem un nodokļiem.
3. Nepieciešams daudz stingrāk kontrolēt sociālā nodokļa iekasēšanu.
4. Palielināt akcīzes nodokli luksusa precēm un elitāriem pakalpojumiem
5. Jāizstrādā skaidri un visiem saprotami kritēriji sociālās palīdzības saņemšanai.

Secinājumi

1. Nabadzības risks ir atkarīgs no izglītības līmeņa.
2. Nepieciešams rast speciālus pabalstus bērniem, kas nāk no ģimenēm, ar smagiem materiāliem apstākļiem.
3. Jārealizē izglītības programma, kas palīdzētu trūcīgo ģimeņu bērniem tikt pie izglītības.
4. Nepieciešams samazināt nodokļus.
5. Japalielina minimāla alga.

Izmantotā literatūra

- *M.Siņicins Biznesa ekonomiskie pamati 10.-12.klasei.*-Rīga: Raka, 204-205 lpp.
- [http://financenet.tvnet.lv/zinas/631288-latvija zem nabadzibas riska slieksna 606 000 cilveku](http://financenet.tvnet.lv/zinas/631288-latvija_zem_nabadzibas_riska_slieksna_606_000_cilveku)
- <https://www.vestnesis.lv/ta/id/17847>
- [http://www.lm.gov.lv/upload/sociala aizsardziba/sociala ieklausana/eg/reg zemg/signe dobelniece 3.pdf](http://www.lm.gov.lv/upload/sociala_aizsardziba/sociala_ieklausana/eg/reg_zemg/signe_dobelniece_3.pdf)
- [http://www.lm.gov.lv/upload/sociala aizsardziba/sociala ieklausana/eg/tematiskais1 1.pdf](http://www.lm.gov.lv/upload/sociala_aizsardziba/sociala_ieklausana/eg/tematiskais1_1.pdf)
- <http://www.csb.gov.lv/notikumi/nabadzibas-riskam-paklauts-katrs-piektais-latvijas-iedzivotajs-39575.html>

Paldies par uzmanību!